

КИЇВ – 12 листопада 2008 року, на розгляд профільного комітету Верховної Ради України було передано [законопроект](#) «Про внесення змін до деяких законів України» (щодо мораторію на приватизацію майна культового призначення), реєстр. № 3347 від 10.11.2008 року, який був внесений до парламенту народним депутатом від фракції БЮТ Ольгою Боднар.

Метою розробки законопроекту “є захист майнових прав релігійних організацій, культові будівлі і споруди яких раніше були експропрійовані державою і підлягають поверненню їм у власність відповідно до зобов’язань України перед Радою Європи”. При цьому законопроект передбачає, що зазначене нерухоме майно має бути повернуто релігійним організаціям відповідно до спеціального закону. Проте до прийняття такого закону чи до вдосконалення існуючих правил повернення споруд культового призначення, що використовуються не за призначенням, існує потреба введення мораторію на їх приватизацію/продаж.

Це пов’язано з тим, що “в останні роки почастишали випадки приватизації та/або продажу колишнього культового майна, особливо на місцевому рівні, особам, які не мають відношення до релігійних організацій”, – зазначається у пояснювальній записці до законопроекту. На думку автора проекту, саме по цій причині питання щодо заборони приватизації/продажу колишніх культових споруд, які використовуються не за призначенням, було порушено представниками різних конфесій, зокрема у неодноразових зверненнях Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій.

Як пояснює автор законодавчої ініціативи Ольга Боднар: “Запровадження мораторію на приватизацію/продаж будівель (споруд, приміщень) та їх окремих частин, які мали чи мають культове призначення, використовуються не за призначенням та знаходяться у державній чи комунальній власності”, має своєю метою “відновлення історичної справедливості та забезпечення проведення реституції раніше націоналізованого нерухомого майна колишнього культового призначення”. Слід відзначити, що в [Рекомендації Ради Європи № 1556 \(2002\)](#)

від 24.04.2002 року Парламентська Асамблея рекомендує урядам “гарантувати церковним організаціям, майно яких було націоналізовано у минулому, реституцію цього майна в продовж визначеного терміну, а в тих випадках, коли це неможливо, виплату справедливої компенсації”, при цьому органам державної влади “необхідно вживати належних заходів з метою недопущення приватизації націоналізованої церковної власності”.

Нагадаємо, що це вже друга спроба парламентарів законодавчо заборонити відчуження у приватну власність колишніх культових будівель, які історично та за справедливістю мають бути передані їх справжнім власникам – релігійним організаціям для звершення їх важливої духовної та соціальної діяльності у суспільстві. У травні 2007 року [аналогічний законопроект](#) народних депутатів О.Боднар та О.Турчинова (реєстр. № 2758 від 15.12.2006 року) був відхилений членами Антикризової коаліції парламенту під час розгляду у першому читанні.

Інститут релігійної свободи, м.Київ □
www.irs.in.ua